

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Језик
српског народа

ЈУ Службени гласник Републике Српске,
Бања Лука, Вељка Млађеновића бб
Телефон/факс: (051) 456-331, 456-341
E-mail: sgrs.redakcija@slglasnik.org
sgrs.oglasi@slglasnik.org
sgrs.finansije@slglasnik.org
sgrs.online@slglasnik.org

www.slglasnik.org

Уторак, 29. септембар 2015. године
БАЊА ЛУКА

Број 79 Год. XXIV

Жиро рачуни: Нова банка а.д. Бања Лука
555-007-00001332-44
НЛБ Развојна банка а.д.
Бања Лука 562-099-00004292-34
Sberbank а.д. Бања Лука
567-162-10000010-81
UniCredit Bank а.д. Бања Лука
551-001-00029639-61
Комерцијална банка а.д. Бања Лука
571-010-00001043-39
Нуро-Alpe-Adria Bank а.д. Бања Лука
552-030-00026976-18

1379

На основу Амандмана XL тачка 2. на Устав Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 28/94), доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ПРЕДШКОЛСКОМ ВАСПИТАЊУ И ОБРАЗОВАЊУ

Проглашавам Закон о предшколском васпитању и образовању, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Петој сједници, одржаној 10. септембра 2015. године, а Вијеће народа 21. септембра 2015. године констатовало да усвојеним Законом о предшколском васпитању и образовању није угрожен витални национални интерес ни једног конститутивног народа у Републици Српској.

Број: 01-020-3082/15
22. септембра 2015. године
Бања Лука

Предсједник
Републике,
Милорад Додик, с.р.

ЗАКОН

О ПРЕДШКОЛСКОМ ВАСПИТАЊУ И ОБРАЗОВАЊУ

ГЛАВА I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређује се предшколско васпитање и образовање дјете од шест мјесеци до поласка у основну школу, а који се остварује кроз програм предшколског васпитања и образовања.

Члан 2.

(1) Предшколско васпитање и образовање је саставни дио јединственог система васпитања и образовања у Републици Српској (у даљем тексту: Република), који представља основ цијеложивотног учења и цијеловитог развоја дјетета.

(2) Граматички изрази употребљени у овом закону за означавање мушког или женског пола подразумијевају оба пола.

Члан 3.

(1) Предшколско васпитање и образовање је дјелатност од општег интереса која обухвата васпитање и образовање дјете предшколског узраста.

(2) Програм предшколског васпитања и образовања обавља се у предшколским установама, основним школама, специјалним школама и установама здравствене и социјалне заштите у којима су збринута дјете предшколског узраста.

(3) У оквиру дјелатности предшколског васпитања и образовања обезбјеђују се једнаки услови и прилике у остваривању права дјете на васпитање и образовање за добробит њиховог физичког и менталног здравља и сигурности без обзира на пол, способности, социјално-економски статус и стил живота породице, културно, етничко, национално и вјерско наслеђе, као и за остваривање програма, зависно од потреба и интереса дјете предшколског узраста.

(4) Предшколска установа, поред основне дјелатности прописане ставом 1. овог члана, остварује и остале дјелатности којима се обезбјеђује исхрана, њега, превентивно-здравствена и социјална заштита, као и друге дјелатности у функцији васпитања и образовања, под условом да се не омета обављање основне дјелатности.

(5) Предшколско васпитање и образовање одвија се у складу са овим законом и ратификованим међународним конвенцијама.

Члан 4.

Циљ предшколског васпитања и образовања у Републици је подстицање физичког, интелектуалног, социоемоционалног развоја, развоја говора и комуникације, креативности и стваралаштва дјете, учење засновано на искуству и интересовањима, стицање нових искустава и проширивање знања о себи, другим људима и свијету потребних за даље образовање и васпитање и укључивање дјете у друштвену заједницу, поштујући и уважавајући права и могућности дјете.

Члан 5.

Задачи предшколског васпитања и образовања су:

1) правремена подршка интелектуалном развоју, учењу и стицању сазнања нужних за разумијевање природе, друштва и свијета око себе, у складу са индивидуалним потребама и интересовањима,

2) развијање способности разумијевања и прихватања себе и других у складу са развојним могућностима, развијање способности за договарање и уважавање туђих гледишта у групи, уважавање различитости и поштивање права дјете, људских и грађанских права и основних слобода, етичке и вјерске толеранције, јачање повјерења међу дјецом, као и развијање свијести о једнакости и равноправности полова,

3) обезбјеђивање услова и подршке за оптималан физички раст и развој, здрав живот, развој физичких способности и здравствено-хигијенских навика ради промовисања здравог начина живота и заштите и очувања здравља и здраве животне средине,

4) његовање осјећаја припадности, идентитета и континуитета са духовном и културном баштином окружења, ослоњеног на традицију и културну баштину заједнице европских народа,

5) развијање самоконтроле и одговорности, способности препознавања доживљавања и изражавања емоција, развој емпатијских способности од значаја за социјализацију и одговорно учествовање у друштвеном животу,

6) откривање и унапређивање услова за стваралаштво и изражавање путем различитих медија, подршка дјечјем уласку у свијет умјетности кроз доживљавање умјетничких дјела и умјетничког изражавања и креативног мишљења у различитим видовима умјетности и

7) припремање дјеце за наредни степен образовања.

Члан 6.

Предшколским васпитањем и образовањем обезбјеђују се:

1) остваривање права дјеце за равноправну подршку у развоју и учењу сваког предшколског дјетета у предшколским установама, установама социјалне и здравствене заштите у којима су трајно збринута дјеца предшколског узраста и другим установама за дјецу,

2) подршка породици у остваривању улоге у вези са заштитом, његом, васпитањем, образовањем и подстицањем општег психофизичког развоја дјеце, као и подизање педагошке културе родитеља у правцу одговорног родитељства,

3) допринос породичном васпитању и социјалне интервенције усмјерене ка мање подстицајним условима у заједници уз поштивање најбољих дјечјих интереса и

4) улагање друштва у рано учење као најбољу инвестицију за будућност, благостање и општи друштвени напредак.

Члан 7.

(1) Предшколске установе, специјалне школе и установе здравствене и социјалне заштите у којима су збринута дјеца предшколског узраста обављају дјелатности којима се обезбјеђују:

1) једнака доступност васпитања и образовања сваком предшколском дјетету без дискриминације и издвајања дјеце по било којем основу, у складу са законом,

2) могућност квалитетног васпитања и образовања под једнаким условима у приградским и сеоским, односно социјално и културно мање подстицајним срединама, у складу са достигнућима савремене педагошке науке,

3) квалитетно васпитање и образовање у свим аспектима развоја дјеце у оквиру система активности намијењених богаћењу искустава у сигурној и подстицајној средини за игру и учење,

4) активности које представљају основ цјеложивотног учења и активно укључивање у живот заједнице у складу са традицијом и захтјевима демократског друштва и

5) исхрана, њега, превентивно-здравствена и социјална заштита дјеце предшколског узраста, у складу са законом.

(2) У сарадњи са предшколским установама основне школе могу да обављају програм за дјецу у години пред полазак у школу, интервентни, компензациони, рехабилитациони програм, те програм јачања родитељских знања и способности у васпитању предшколске дјеце.

(3) У јединицама локалних самоуправа у којима не постоје предшколске установе основне школе могу да обављају програме из става 2. овог члана и самостално.

Члан 8.

(1) У остваривању дјелатности предшколског васпитања и образовања и осталих дјелатности предшколске

установе забрањене су све врсте насиља, злостављања и занемаривања и све активности којима се угрожавају, дискриминушу или издвајају дјеца, односно група дјеце, по било којем основу, у складу са важећим законима и међународним конвенцијама.

(2) Предшколске установе ће обезбједити ефикасне механизме заштите против насиља, злостављања, занемаривања и дискриминације и било које врсте узнемиравања у складу са протоколом о поступању у случају насиља, злостављања или занемаривања дјеце.

ГЛАВА II САВЈЕТОДАВНО ТИЈЕЛО У ОБЛАСТИ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

Члан 9.

(1) Ради унапређивања квалитета васпитања и образовања, Влада Републике Српске (у даљем тексту: Влада) формира Савјет за развој предшколског, основног и средњег васпитања и образовања (у даљем тексту: Савјет) као посебно савјетодавно тијело.

(2) Средства за рад Савјета обезбјеђују се у буџету Републике Српске.

(3) Административно-техничке послове за Савјет обавља Министарство просвјете и културе (у даљем тексту: Министарство).

(4) Рад и функционисање Савјета регулише се пословником о раду Савјета.

(5) Пословник из става 4. овог члана доноси Савјет натполовичном већином гласова од укупног броја чланова.

Члан 10.

(1) Савјет има укупно 15 чланова, који се именују из реда академика, универзитетских наставника и сарадника, професора, наставника, учитеља, васпитача и стручних сарадника из области предшколског, основног и средњег васпитања и образовања.

(2) Структура чланова Савјета, по правилу, одражава национални састав конститутивних народа и осталих.

(3) Приликом именовања чланова Савјета обезбједиће се равноправна заступљеност полова, у складу са законом.

(4) Чланове Савјета бира Влада из реда кандидата које предложи Министарство, а у складу са овим законом и прописима којима се регулише основно и средње образовање и васпитање.

(5) Мандат чланова Савјета траје четири године.

(6) Исто лице може бити изабрано за члана Савјета највише два пута.

(7) Савјет бира председника из реда својих чланова.

(8) Савјет подноси извјештај о свом раду и о стању у области васпитања и образовања Влади путем Министарства најмање једанпут годишње.

Члан 11.

Савјет у оквиру својих надлежности обавља следеће послове:

1) разматра програме васпитања и образовања и даје препоруке Влади и Министарству,

2) учествује у изради педагошких стандарда и норматива за област васпитања и образовања,

3) праги усаглашеност система васпитања и образовања са европским стандардима за образовање и васпитање,

4) предлаже правце развоја и унапређивања квалитета васпитања и образовања,

5) помаже активности Министарства, Републичког педагошког завода (у даљем тексту: Завод) и других институција од значаја за васпитање и образовање,

6) разматра резултате примјене васпитно-образовних програма и даје препоруке министру просвјете и културе (у даљем тексту: министар),

7) предлаже програме за стручно усавршавање васпитно-образовних радника,

8) развија технике за праћење и вредновање квалитета васпитно-образовног рада,

9) предлаже иновације у складу са савременом педагошком теоријом и праксом,

10) даје мишљење Влади и Министарству о потреби измјена прописа у области васпитања и образовања,

11) разматра и друга питања од значаја за васпитање и образовање.

ГЛАВА III ОСНИВАЊЕ И ПРЕСТАНАК РАДА ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ

Члан 12.

(1) Предшколска установа може бити основана као јавна или приватна установа.

(2) Јавне и приватне установе оснивају се под једнаким условима.

(3) Предшколску установу могу основати:

1) Република,

2) јединица локалне самоуправе,

3) вјерска заједница и

4) друго правно и физичко лице, у складу са законом.

(4) Уколико има више оснивача, њихова међусобна права и обавезе уређују се уговором.

(5) Уколико је оснивач предшколске установе физичко лице, то лице не може бити лице против кога се води кривични поступак, нити лице које је правоснажно осуђено на казну прописану прописима којима се регулише кривично законодавство, а које га чини недостојним за рад у предшколским установама.

(6) Субјекти из става 3. овог члана могу основати и посебну специјалну предшколску установу за дјецу са сметњама у развоју са којом се не може организовати рад заједно са дјецом типичног развоја.

(7) Све предшколске установе чине мрежу предшколских установа која се утврђује одлуком Владе сваке четири године.

Члан 13.

(1) Предшколска установа оснива се уколико:

1) постоји потреба за оснивањем предшколске установе и установе која примјењује програме предшколског васпитања и образовања, ради остваривања васпитања и образовања дјете предшколског узраста,

2) су дефинисани начини обезбјеђења средстава за рад предшколске установе,

3) је обезбијеђен потребан број васпитача, стручних сарадника и осталих запослених,

4) је обезбијеђена примјена програма предшколског васпитања и образовања,

5) је у складу са стандардима и нормативима простора и опреме осигуран одговарајући простор у смислу хигијенско-техничких услова и

6) је у складу са стандардима и нормативима осигуран намјештај, опрема, дидактичка средства, материјали и играчке који су прилагођени потребама дјете предшколског узраста.

(2) За оснивање приватне предшколске установе услов из става 1. тачка 1) овог члана није обавезан.

(3) Након достављања потпуне документације, министар именује комисију која утврђује испуњеност услова за оснивање предшколске установе (у даљем тексту: Комисија).

(4) Састав и начин рада Комисије прописује се Правилником о поступку за оснивање и престанак рада предшколске установе.

(5) Комисија је дужна да сачини записник у којем констатује испуњеност услова за оснивање предшколске установе.

(6) Министар, на основу записника Комисије, рјешењем утврђује испуњеност услова за оснивање предшколске установе.

(7) Рјешење министра из става 6. овог члана коначно је и против истог није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор пред надлежним судом.

(8) Министар доноси Правилник о поступку за оснивање и престанку рада предшколске установе.

Члан 14.

(1) Уколико Комисија утврди да нису испуњени услови из члана 13. овог закона, нити остале одредбе овог закона потребне за оснивање предшколске установе, одређиће рок у којем је оснивач дужан да отклони утврђене недостатке.

(2) Министар ће донијети рјешење којим се одбија захтјев оснивача за оснивање предшколске установе ако оснивач у року из става 1. овог члана не отклони утврђене недостатке.

(3) Рјешење из става 2. овог члана је коначно и против истог није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор пред надлежним судом.

Члан 15.

(1) На основу рјешења из члана 13. став 6. овог закона предшколска установа уписује се у регистар код надлежног суда, чиме стиче својство правног лица.

(2) По достављању доказа о упису у судски регистар, министар доноси рјешење о одобрењу за рад предшколске установе.

(3) На основу рјешења из става 2. овог члана предшколска установа се уписује у Регистар предшколских установа, који води Министарство.

(4) Министар доноси Правилник о садржају и начину вођења Регистра предшколских установа.

(5) Списак предшколских установа које су добиле рјешење о одобрењу за рад објављује се на крају сваке године у "Службеном гласнику Републике Српске" и на интернет страници Министарства.

Члан 16.

(1) Предшколска установа престаје да ради под условима и у поступку утврђеним овим законом уколико:

1) не постоји потреба за дјелатношћу којом се установа бави,

2) не испуњава услове који су одређени актом о оснивању и овим законом,

3) оснивач није у могућности обезбиједити средства за наставак рада.

(2) Испуњеност услова за наставак рада и обављање дјелатности предшколске установе утврђује се по потреби, а обавезно сваке четири године у сарадњи са надлежним органима.

(3) За наставак рада предшколска установа мора да испуњава услове из члана 13. став 1. т. 3), 4), 5) и 6) овог закона.

(4) У случајевима да предшколска установа не испуњава услове за наставак рада предвиђене овим законом, дужна је да отклони неправилности и недостатке у року који не може бити дужи од шест мјесеци од дана утврђивања неправилности или недостатака.

(5) Ако предшколска установа не отклони утврђене неправилности и недостатке у року из става 4. овог члана, оснивач је дужан да донесе одлуку о престанку рада предшколске установе у року од 60 дана од истека рока из става 4. овог члана.

(6) Одлуку о престанку рада предшколске установе оснивач доставља Министарству.

(7) Одлуком о престанку рада предшколске установе уређују се начин распоређивања дјеце која су боравила у предшколској установи у друге одговарајуће установе под условом да за то постоје могућности.

(8) Ако оснивач не донесе одлуку о престанку рада предшколске установе у року од 60 дана од дана истека рока за отклањање неправилности из става 4. овог члана, министар ће донијети рјешење о престанку рада предшколске установе.

(9) На основу коначног рјешења из става 8. овог члана или на основу одлуке оснивача о престанку рада предшколске установе, министар доноси рјешење о брисању предшколске установе из Регистра предшколских установа.

(10) Рјешење о брисању предшколске установе из Регистра предшколских установа је коначно и против истог није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор пред надлежним судом.

Члан 17.

(1) Предшколска установа може да врши промјене назива или сједишта.

(2) Одлуку о промјени назива или сједишта доноси оснивач.

(3) Ако се током обављања дјелатности промијени назив или сједиште предшколске установе или ако почне са обављањем дјелатности у новим просторијама, односно ако се промијене други услови прописани законом и на темељу закона донесеним прописом, оснивач предшколске установе дужан је извршити измјене оснивачког акта, те прије почетка рада у промијењеним условима поднијети захтјев Министарству за издавање новог рјешења о испуњености услова за оснивање или наставак рада.

ГЛАВА IV

ОРГАНИЗАЦИЈА И РАД ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ

Члан 18.

(1) Предшколска установа пружа услуге за васпитање и образовање, његу, заштиту, подстицање интересовања и развијања способности дјеце у цијелодневном, полудневном или краћем и повременом трајању за дјецу од шест мјесеци до поласка у школу, са различитим програмским садржајима: спортским, музичким, ликовним, драмским, фолклорним, језичким и комуниколошким, информатичким, рекреативним и другим садржајима.

(2) Предшколска установа из става 1. овог члана се може организовати као:

- 1) дјечји вртић или
- 2) клуб за дјецу.

(3) Дјечји вртић као организациона јединица предшколске установе оснива се у простору одговарајуће намјене.

(4) Клуб за дјецу као организациона јединица предшколске установе може се основати у прилагођеном породичном простору или другом одговарајућем простору.

(5) Предшколске установе могу да имају једну или више организационих јединица из става 2. овог члана.

(6) Организационе јединице у оквиру предшколске установе могу имати називе.

(7) Организационе јединице немају својство самосталног правног лица.

Члан 19.

(1) За потребе игре и дружења дјеце може се регистровати играоница за дјецу (у даљем тексту: играоница) у пословном или стамбеном простору.

(2) Играоница је обавезна да испуњава услове у погледу опреме, простора и запослених лица, у складу са подзаконским прописима којима се регулишу стандарди и нормативи за област предшколског васпитања и образовања.

(3) Играоница може пословати у оквиру привредног друштва или као самостални предузетник.

(4) Регистрација играонице врши се у складу са прописима којима је уређена регистрација привредних друштава, односно самосталних предузетника.

(5) Привредно друштво, односно самостални предузетник може обављати дјелатност играонице у сједишту или у својој организационој јединици ако је код надлежног регистрационог органа извршио њену регистрацију у складу са класификацијом дјелатности.

(6) Привредно друштво, односно самостални предузетник који у сједишту или организационој јединици обавља дјелатности различите од дјелатности играонице, а на овим мјестима намјерава почети обављање дјелатности играонице, није у обавези да играоницу региструје као посебну организациону јединицу.

(7) У случају из става 6. овог члана, привредно друштво, односно самостални предузетник у обавези је да у рјешењу о регистрацији има уписану дјелатност играонице у складу са класификацијом дјелатности.

(8) Ако привредно друштво, односно самостални предузетник намјерава почети обављање дјелатности играонице изван сједишта или постојеће организационе јединице, у обавези је да изврши регистрацију играонице као посебне организационе јединице.

(9) Након регистрације играонице у складу са ставом 4. овог члана, Агенција за посредничке, информатичке и финансијске услуге (у даљем тексту: Агенција) доставља Министарству и надлежном просвјетном инспектору рјешење о упису у судски регистар за привредна друштва, односно надлежни орган у јединици локалне самоуправе доставља рјешење о регистрацији предузетника за самосталног предузетника.

(10) Надлежна просвјетна инспекција дужна је да у року од 30 дана од достављања документације из става 9. овог члана изврши контролу испуњености услова за рад играонице у складу са стандардима и нормативима за област предшколског васпитања и образовања.

(11) У случају да се у инспекцијском прегледу установе да нису испуњени услови за рад играонице, просвјетни инспектор доноси рјешење којим се налаже отклањање неправилности у року од 30 дана.

(12) Уколико се не отклоне неправилности у року из става 11. овог члана, просвјетни инспектор доноси рјешење о забрани рада, о чему обавјештава Агенцију, односно надлежни орган јединице локалне самоуправе и Министарство.

(13) Играонице немају статус предшколске установе.

Члан 20.

(1) Све предшколске установе и установе које остварују програме предшколског васпитања и образовања примјењују стандарде и нормативе за област предшколског васпитања и образовања.

(2) Министар доноси Правилник о стандардима и нормативима за област предшколског васпитања и образовања.

Члан 21.

(1) Предшколска установа доноси годишњи програм рада.

(2) Годишњи програм рада јавне предшколске установе, на приједлог стручног вијећа, доноси управни одбор и исти доставља оснивачу ради давања сагласности, а Министарству и Заводу на увид до краја септембра текуће године.

(3) Годишњи програм рада приватне предшколске установе доноси директор уз сагласност оснивача и доставља Министарству и Заводу на увид до краја септембра текуће године.

(4) Уколико оснивач након разматрања утврди неправилности у годишњем програму рада, враћа га предшколској установи, те га оснивач усваја по отклоњеним неправилностима.

(5) Министар у сарадњи са Заводом утврђује садржај обрасца годишњег програма рада предшколске установе.

(6) Извјештај о раду за протеклу радну годину доставља се најкасније до краја септембра текуће године оснивачу на усвајање, а Министарству и Заводу на увид.

(7) Установе из члана 3. став 2. овог закона које реализују програм предшколског васпитања и образовања дужне су доставити Министарству извјештај о реализацији програма.

Члан 22.

(1) Годишњи програм рада предшколске установе остварује се почев од 1. септембра текуће године до 31. августа наредне године, у складу са утврђеном програмском организацијом и формираним васпитним групама у предшколској установи.

(2) У периоду од 1. јуна до 31. августа годишњи програм рада се може остваривати и по прилагођеном програму, у складу са потребама установе.

Члан 23.

Радно вријеме у предшколској установи утврђује оснивач у складу са потребама дјече и њихових родитеља или старатеља.

Члан 24.

(1) Дјелатност предшколске установе остварује се у различитом трајању, зависно од потреба дјече, родитеља или старатеља и јединице локалне самоуправе и оснивача, као и од програмске концепције предшколске установе, и то:

- 1) у cjелодневном трајању - до 12 часова дневно и
- 2) у полудневном трајању - до шест часова дневно.

(2) Предшколске установе могу, уколико за то имају могућности, организовати продужени боравак за дјецу прве тријаде основне школе.

(3) Продужени боравак се организује у складу са прописима којима се регулише организација проширеног програма у основној школи.

Члан 25.

(1) Васпитно-образовни рад остварује се на једном од језика конститутивних народа који живе у Републици, на службеним писмима ћирилица и латиница.

(2) За дјецу, припаднике националних мањина, васпитно-образовни рад може се остваривати на матерњем језику или двојезично.

(3) Министар доноси Правилник о двојезичном остваривању васпитно-образовног рада и рада на језику националних мањина.

Члан 26.

(1) Дио програма предшколског васпитања и образовања или програм у цјелини може да се остварује и на страном језику.

(2) Министар доноси Правилник о начину и условима остваривања предшколског програма на страном језику.

Члан 27.

(1) Васпитно-образовни рад са дјецом са сметњама у развоју остварује се према индивидуализованом васпитно-образовном програму, зависно од потреба и могућности дјече.

(2) Израду програма из става 1. овог члана врши један од стручних органа предшколске установе уз подршку одговарајућег стручног лица, зависно од потребе.

(3) Дјеца са сметњама у развоју су дјеца која имају оштећења или поремећаје у психичком, физичком или социјалном развоју као што су: оштећења вида, слуха, оштећења у говорно-гласовној комуникацији, тјелесна оштећења и хронична обољења, интелектуална оштећења, психички поремећаји и обољења и вишеструке сметње.

(4) Министар доноси Правилник о начину и условима остваривања програма у предшколским установама за дјецу са сметњама у развоју.

Члан 28.

(1) За надарену дјецу, дјецу са тешкоћама у учењу, дјецу изложену социјално ризичним понашањима, дјецу без родитеља и дјецу која не познају језик на којем се одвија васпитно-образовни рад предшколска установа је дужна да изради индивидуализовани васпитно-образовни програм.

(2) Израду програма из става 1. овог члана врши стручни орган из члана 74. овог закона уз подршку одговарајућег стручног лица, зависно од потребе.

(3) Уколико предшколска установа нема запослено одговарајуће стручно лице за израду програма из става 1. овог члана, директор може ангажовати стручно лице за израду тог програма.

(4) Рок за израду програма из става 1. овог члана је најкасније три мјесеца од уписа дјетета у предшколску установу.

Члан 29.

(1) Предшколска установа може организовати активности у оквиру програма предшколског васпитања и образовања и у простору изван предшколске установе непосредним упознавањем предмета, појава и односа у природној и друштвеној средини.

(2) Организација активности из става 1. овог члана мора бити планирана годишњим програмом рада предшколске установе.

Члан 30.

Предшколска установа дјелатност заснива на Програму предшколског васпитања и образовања у Републици и заједничком језгру cjеловитих развојних програма за рад у предшколским установама у Босни и Херцеговини.

Члан 31.

(1) Сви предшколски програми су засновани на начелима планирања, примјене и евалуације cjеловитог развојног програма с циљем оснаживања дјечјег учења и развоја кроз обезбјеђивање искустава подржаних системом учећих активности и мрежом исхода учења.

(2) У оквиру cjеловитих развојних програма примјењују се сљедећи програми:

- 1) специјализовани развојни програми,
- 2) интервентни, компензациони и рехабилитациони програми,
- 3) програми за дјецу пред полазак у школу.

(3) У предшколским установама примјењује се и програм jaчања родитељских знања и способности у васпитању дјече.

(4) Приликом израде програма водиће се брига о томе да програми, као и методологија рада, осигуравају предшколско васпитање и образовање које за посљедицу нема дискриминацију и неједнакост полова.

(5) Министар правилником утврђује програме из става 2. овог члана.

Члан 32.

Cjеловити развојни програм је отворени програм предшколског васпитања и образовања, прилагодљив за различите услове и трајање у свим предшколским установама у Републици.

Члан 33.

(1) У предшколској установи могу се остварити специјализовани развојни програми за надарену дјецу, према интересовањима, потребама и способностима дјетета.

(2) За реализацију програма из става 1. овог члана могу се ангажовати стручњаци из различитих области, што се одређује на основу конкретних потреба.

(3) Специјализовани развојни програми могу бити и интересни програми за васпитне групе које воде обучена физичка лица или правна лица регистрована за обављање дјелатности у области васпитања, као што су: језички, му-

зички, драмски, умјетнички, спортски и рекреативни, информатички и други програми.

Члан 34.

(1) Интервентни предшколски програми реализују се у случајевима елементарних непогода.

(2) Мјере у оквиру програма из става 1. овог члана доноси директор предшколске установе непосредно по наступању елементарне непогоде и о томе обавјештава оснивача и Министарство.

(3) Компензациони програми могу се остваривати искључиво у мање подстицајним - недовољно развијеним срединама.

(4) Активности и мјере у оквиру програма из става 3. овог члана одређују се на основу реалних потреба дјете и њихових породица у њиховом природном окружењу, а покривају разноврсне дјелатности од превенције до сузбијања фактора који доводе до ускраћености.

(5) Рехабилитациони програми могу се остваривати у специјализованим установама које примјењују програме предшколског васпитања и образовања ради подршке оптималном функционисању дјете са сметњама у развоју у активностима и учешћу у свакодневном животу.

Члан 35.

Предшколске установе могу организовати и учествовати у програмима јачања родитељских знања и способности у васпитању дјете, који се организују у предшколској установи, породичном окружењу или у другим установама и организацијама.

Члан 36.

(1) Предшколско васпитање и образовање у Републици може се организовати за свако дијете у години пред полазак у школу.

(2) Програми за дјецу пред полазак у школу која нису обухваћена неким обликом предшколског васпитања и образовања остварују се реализацијом утврђене мреже исхода учења за дјецу у години пред полазак у школу.

(3) Програм из става 2. овог члана траје најмање три мјесеца у континуитету сваки радни дан, три сата дневно у непосредном раду са дјецом.

(4) Министар доноси Правилник о условима и начину реализације програма за дјецу у години пред полазак у школу.

Члан 37.

(1) Упис дјете у предшколску установу врши се на основу љекарског увјерења добијеног на основу прегледа о физичком и психичком развоју дјетета и лабораторијских налаза који садрже брис носа и грла и налаз столице од надлежне здравствене установе и извода из матичне књиге рођених, а након извршеног уписа, предшколска установа закључује уговор са родитељем или старатељем о међусобним правима и обавезама.

(2) Начин и поступак уписа дјете у предшколску установу уређује се статутом и општим актом предшколске установе.

(3) Уколико не постоје потребни услови за обухват све предшколске дјете, предшколска установа је, уз сагласност оснивача, дужна прописати критеријуме на основу којих се врши упис дјете у предшколску установу и у том случају се као обавезни морају дефинисати сљедећи критеријуми:

- 1) дјеца чији су родитељи лица са инвалидитетом,
  - 2) дјеца самохраних родитеља,
  - 3) дјеца из породица са троје или више дјете,
  - 4) дјеца из породица којима је утврђен статус корисника права на новчану помоћ, дјечји додатак и матерински додатак,
  - 5) дјеца припадника мањинских етничких заједница.
- (4) Предшколска установа, уз сагласност оснивача, може прописати и друге критеријуме за упис дјете.

(5) Дјеца без родитељског старања и дјеца са сметњама у развоју не подлијежу поступку бодовања на основу дефинисаних критеријума за пријем у предшколску установу.

(6) Упис дјетета са сметњама у развоју разматра предшколска установа на основу документације и процјене стручног тима о психофизичком статусу и потребама дјетета за одговарајућим програмима које предшколска установа може понудити.

Члан 38.

На почетку сваке радне године родитељ дјетета које похађа предшколску установу је у обавези да донесе налаз бриса грла, носа и столице дјетета како би се превентивно дјеловало на здравље остале дјете и спријечило ширење разних болести, посебно у периоду адаптације.

Члан 39.

(1) Предшколска установа је дужна да пропише и спроводи мјере, начин, поступак и смјернице заштите и безбједности дјете током боравка у установи, као и свих активности које организује установа, у сарадњи са надлежним органом јединице локалне самоуправе, те да пропише периодичну процјену ризика од опасности у објектима.

(2) Услови који се односе на безбједност боравка дјете и одраслих у објектима предшколске установе дефинишу се прописом којим се регулише област педагошких стандарда и норматива у предшколској установи.

Члан 40.

Здравствена заштита предшколске дјете је регулисана прописима којима се уређује област здравствене заштите.

Члан 41.

Током боравка у установи, предшколска установа је дужна колективно осигурати сву дјецу од повреда и несретног случаја.

Члан 42.

(1) Ради унапређења здравља и развоја дјете, предшколска установа примјењује стандарде и нормативе у области исхране, његе, превентивно-здравствене и социјалне заштите дјете у предшколској установи.

(2) Министар доноси Правилник о условима и начину остваривања исхране, његе, превентивно-здравствене и социјалне заштите дјете у предшколској установи.

Члан 43.

(1) Рад са дјецом у предшколским установама организује се у васпитним групама.

(2) Васпитне групе оснивају се према узрасту дјете, врсти и трајању програма, способностима, потребама и интересима дјете и родитеља.

(3) Васпитне групе могу бити:

1) јасличке - за узрасни период од шест мјесеци до три године и

2) вртичке групе - за узрасни период од три године до поласка у школу.

(4) Васпитне групе могу бити формиране од дјете истог или дјете различитог узраста, тј. мјешовите групе.

(5) Мјешовите васпитне групе формирају се само у случајевима гдје се не могу формирати групе истог узраста.

(6) Број дјете у васпитној групи не смије прелазити прописане стандарде и нормативе.

(7) Број дјете у васпитној групи је:

1) јасличка група од шест мјесеци до једне године - до шесторо дјете,

2) јасличка група од једне до двије године - до 12 дјете,

3) јасличка група од двије до три године - до 15 дјете,

4) мјешовита јасличка група - до 14 дјете,

5) вртичка група од три до четири године - до 21-ог дјетета,

- 6) вртићка група од четири до пет година - до 24 дјече,
- 7) вртићка група од пет до шест година - до 25 дјече и
- 8) мјешовита вртићка група - до 25 дјече.

(8) У једној оптималној васпитној групи не може бити више од једног дјетета са сметњама у развоју, изузев у предшколској установи која има мањи број васпитних група у односу на број уписане дјече са сметњама у развоју, када у групи може бити и двоје дјече са сметњама у развоју, али се број дјече у групи тада умањује за три.

(9) Број дјече у васпитној групи на болничком лијечењу може бити мањи од броја дјече прописаног ставом 7. овог члана, а за дјецу у васпитној групи у специјалним установама које остварују програме предшколског васпитања и образовања примјењује се норматив:

1) дјеча оштећеног вида и слуха, те дјеча са тјелесним оштећењима - до седморо дјече у групи и то:

1. вртићка група од три до четири године - до четворо дјече,
2. вртићка група од четири до пет година - до петоро дјече,
3. вртићка група од пет до шест година - до седморо дјече,
4. мјешовита вртићка група - до петоро дјече;

2) дјеча са вишеструким сметњама или дјеча са интелектуалним и психичким оштећењима - до петоро дјече у групи.

(10) Уколико постоји потреба, установа за текућу радну годину, уз сагласност оснивача, може утврдити већи број дјече која се уписују у васпитну групу, с тим да број уписане дјече не може бити увећан за више од 20% од броја утврђеног ставом 7. овог члана.

(11) Рад васпитача у групи формираној у складу са ставом 10. овог члана дефинише се као рад са посебним оптерећењем, у складу са посебним колективним уговором за запослене у области образовања и културе.

(12) Број дјече у васпитним групама који је прописан ставом 7. овог члана провјерава се као услов приликом утврђивања испуњености услова за наставак рада предшколске установе.

Члан 44.

(1) У функцији унапређивања образовања и васпитања предшколске установе могу се међусобно повезивати у струковна удружења (у даљем тексту: удружења).

(2) На оснивање, организацију и рад удружења из става 1. овог члана примјењују се прописи који се односе на удружења.

(3) Удружења имају право давања мишљења и иницијатива о питањима од значаја за рад удружења.

Члан 45.

(1) Васпитачи и стручни сарадници могу се међусобно повезивати у струковна друштва.

(2) Струковна друштва могу да дају мишљење и приједлоге за унапређивање васпитно-образовног рада и да учествују у раду комисија и тимова који се баве васпитањем и образовањем.

Члан 46.

У предшколској установи није допуштено промовисање и продаја робе и/или услуга које не служе циљевима васпитања и образовања или су штетне за здравље, раст и развој дјече предшколске доби.

ГЛАВА V ЗАПОСЛЕНИ У ПРЕДШКОЛСКОЈ УСТАНОВИ

Члан 47.

Дјелатност предшколског васпитања и образовања, у смислу васпитно-образовног рада, њега, превентивно-здравствене и социјалне заштите, остварују васпитачи, стручни сарадници и медицински техничари.

Члан 48.

(1) Васпитно-образовни рад у јасличким, односно вртићким групама обављају васпитачи.

(2) Задатак васпитача је да, у тиму и појединачно, стручним знањем и дјеловањем, осигура постизање прописаних циљева и задатака васпитања, образовања и њега који су одређени програмом предшколског васпитања и образовања, а у складу са потребама, могућностима и интересовањима дјече.

Члан 49.

(1) Стручни сарадници раде на пословима којима се унапређује васпитно-образовни рад и друге педагошке функције предшколске установе, превентивно-здравствена и социјална заштита, исхрана и њега дјече.

(2) Стручни сарадници који раде на пословима унапређења васпитно-образовног рада су:

- 1) педагог,
- 2) психолог и
- 3) дефектолог.

(3) Стручни сарадници који раде на пословима унапређења социјалне и превентивно-здравствене заштите, исхране и њега дјече су:

- 1) социјални радник,
- 2) нутрициониста - дијететичар и
- 3) доктор медицине, специјалиста педијатрије.

(4) Задатак стручног сарадника је да, у тиму и појединачно, својим стручним знањем и дјеловањем, унапређује cjелокупну дјелатност предшколске установе и пружа стручну подршку и услуге помоћи дјечи, родитељима, васпитачима и органима управљања предшколске установе о питањима од значаја за васпитање и образовање, превентивно-здравствену и социјалну заштиту, исхрану и његу дјече и о питањима из подручја своје надлежности.

Члан 50.

(1) У предшколској установи која има више од пет васпитних група може се ангажовати један стручни сарадник, у зависности од потребе предшколске установе.

(2) Предшколске установе које немају стручног сарадника могу остварити сарадњу са другим васпитно-образовним установама са подручја исте или друге јединице локалне самоуправе, путем удруживања људских и материјално-финансијских ресурса за потребе сарадње, а у циљу побољшања ефикасности и економичности у остваривању подизања нивоа квалитета својих услуга.

(3) Предшколске установе из става 2. овог члана закључују споразум о успостављању сарадње.

Члан 51.

(1) Васпитно-образовни рад за дјецу са сметњама у развоју укључену у редовне узрастне групе у предшколској установи обављају васпитачи уз стручну подршку дефектолога, у зависности од врсте сметње.

(2) Васпитно-образовни рад у специјалним установама које остварују програме предшколског васпитања и образовања обављају дефектолози одговарајућег смјера, који имају одговарајући ниво високог образовања.

Члан 52.

Послове васпитача и стручног сарадника обавља лице које, поред општих услова утврђених законом којим се регулишу радни односи, испуњавају и следеће услове:

- 1) има одговарајући ниво високог образовања - најмање први циклус студијског програма и стручно звање у одређеној области или еквивалент,
- 2) има положен стручни испит за васпитно-образовни рад и
- 3) има љекарско увјерење о психичкој и физичкој способности за рад са дјецом.

Члан 53.

(1) Ради стручног усавршавања и професионалног напредовања, васпитачи, стручни сарадници и директори предшколских установа обухваћени су обавезним програмима обуке и усавршавања.

(2) Стручно усавршавање подразумијева праћење, усвајање и примјену савремених достигнућа у теорији и пракси ради остваривања циљева и задатака васпитања, образовања и унапређивања васпитно-образовне праксе.

Члан 54.

(1) Рад васпитача и стручних сарадника континуирано прати директор и оцјењује на основу личног увида и прибављеног мишљења стручног вијећа најмање једном у двије године.

(2) Елементи за оцјењивање васпитача и стручних сарадника су:

- 1) успјешност у васпитно-образовном раду и
- 2) успјешност у стручном усавршавању.
- (3) Стручно усавршавање васпитача и стручних сарадника усмјерено је на јачање оспособљености за:
  - 1) непосредан рад са дјецом,
  - 2) планирање, документовање и евалуацију васпитно-образовног рада,
  - 3) креирање окружења за учење и развој, дидактичких средстава и материјала за учење,
  - 4) тимски рад и рад у стручним органима предшколске установе,
  - 5) учешће у организацији свечаности и манифестација и
  - 6) партнерство са породицом и окружењем.

(4) Васпитач и стручни сарадник за постигнуте резултате може бити похваљен и награђен.

(5) У зависности од остварених резултата и оцјена о раду, васпитно-образовни радници из става 1. овог члана могу постепено напредовати у следећа стручна звања:

- 1) ментор,
- 2) савјетник и
- 3) виши савјетник.
- (6) Васпитно-образовном раднику на основу изузетних резултата у раду заснованог на стручном усавршавању и професионалном ангажовању и компетентности у васпитно-образовном раду додјељује се звање:

1) ментор - ако два пута узастопно буде оцијењен интегрисаном оцјеном истиче се,

2) савјетник - ако два пута узастопно буде оцијењен интегрисаном оцјеном нарочито се истиче и

3) виши савјетник - ако три пута узастопно буде оцијењен интегрисаном оцјеном нарочито се истиче.

(7) Министар доноси рјешење о стручном напредовању у звања из става 5. овог члана.

(8) Министар доноси Правилник о стручном усавршавању, оцјењивању и напредовању васпитно-образовних радника.

(9) Поред васпитача и стручних сарадника, директор прати и рад осталих радника, те их на основу постигнутих резултата похваљује и награђује.

Члан 55.

(1) Васпитна група коју похађа дијете са сметњама у развоју може да има сарадника за васпитача.

(2) Сарадник за васпитача пружа техничку помоћ васпитачу и дјетету са сметњама у развоју, а на чије посебности указује родитељ или старатељ.

(3) Техничка помоћ из става 2. овог члана подразумијева пружање подршке дјетету при обављању личне хигијене, асистенцију дјетету при коришћењу тоалета, подршку

у кретању дјетета и подршку приликом ручавања и одијевања.

(4) Послове сарадника за васпитача могу да обављају лица са најмање завршеном средњом школом у четворогодишњем трајању или студенти факултета за образовање педагошког кадра и медицинских факултета, у оквиру студентске праксе или волонтерски.

Члан 56.

(1) Његу и бригу о заштити и унапређивању здравља дјете у предшколским установама реализују медицински техничари са најмање завршеном средњом медицинском школом.

(2) Задатак медицинског техничара јесте да дјелује на унапређење здравствено-хигијенских услова установе, развој хигијенских навика код дјете, састављање јеловника и његову примјену са посебном пажњом на калоријске и нутритивне вриједности хране, те врши антрополошка мјерења и прикупља податке о расту и развоју дјете.

(3) Медицински техничар може бити ангажован и на пословима подршке рада васпитача.

Члан 57.

(1) Министар доноси Правилник о радном времену васпитача, стручних сарадника и медицинских техничара у предшколској установи.

(2) Правилником из става 1. овог члана прописује се радно вријеме, норма непосредног рада са дјецом и распоред задужења запослених према профилима стручности у оквиру 40-сатне радне седмице.

Члан 58.

(1) Зависно од броја васпитних група или броја дјете, предшколска установа може имати секретара и рачуновођу.

(2) Поред општих услова утврђених законом којим се уређује радни однос, послове:

1) секретара обавља лице које има одговарајући ниво високог образовања - најмање први циклус студијског програма и стручно звање у одређеној области или еквивалент - правни факултет,

2) рачуновође обавља лице које има одговарајући ниво високог образовања - најмање први циклус студијског програма и стручно звање у одређеној области или еквивалент - економски факултет.

Члан 59.

(1) Послове којима се обезбјеђују исхрана, хигијена, физичка заштита дјете и запослених и исправно техничко функционисање објеката и опреме у предшколској установи обављају сарадници.

(2) Задатак сарадника је да својим знањем и радом обезбјеђују услове за обављање основне и осталих дјелатности у предшколској установи.

(3) Послове сарадника може да обавља лице са завршеном средњом, односно основном школом.

Члан 60.

(1) Послове у предшколској установи може обављати лице које, поред општих услова, испуњава и услове прописане Правилником о врсти стручне спреме запослених у предшколској установи.

(2) Министар доноси Правилник о врсти стручне спреме запослених у предшколској установи.

Члан 61.

Број потребних радника у јавној предшколској установи дефинише се актом предшколске установе, којим се детаљније утврђују услови за рад и обављање дјелатности, према коме број радника зависи од облика рада и броја васпитних група у установи, начина организовања исхране, величине и броја објеката, као и грађевинско-техничких особина и локација објеката.

ГЛАВА VI
ПРИЈЕМ У РАДНИ ОДНОС, ПРАВА И ОБАВЕЗЕ
РАДНИКА

Члан 62.

(1) Директор јавне предшколске установе расписује јавни конкурс за упражњено радно мјесто васпитача, стручног сарадника, секретара и рачуновође, обавезно посредством Завода за запошљавање Републике Српске, који се објављује у средствима јавног информисања.

(2) Васпитача, стручног сарадника, секретара и рачуновођу бира директор установе на приједлог комисије за избор са листе кандидата који испуњавају услове конкурса.

(3) Комисију за избор именује директор установе.

(4) Комисија за избор је дужна да, у складу са Правилником о процедури пријема у радни однос и начину бодовања васпитача, стручних сарадника, секретара и рачуновође, у року од 15 дана од дана закључивања конкурса, сачини и предложи директору листу кандидата који испуњавају услове конкурса.

(5) Директор је дужан да, на приједлог комисије за избор, прими у радни однос првог кандидата са листе за избор кандидата.

(6) Министар доноси Правилник о процедури пријема у радни однос и начину бодовања васпитача, стручних сарадника, секретара и рачуновође.

(7) Приликом пријема у радни однос као обавезни дефинисани су сљедећи критеријуми:

1) просјек оцјена током студирања,

2) вријеме проведено на евиденцији незапослених лица коју води Завод за запошљавање Републике Српске, након стицања одговарајуће стручне спреме,

3) резултати остварени на интервјуу.

Члан 63.

(1) Уколико кандидат који је први на листи не прихвати понуђено радно мјесто, прима се у радни однос сљедећи кандидат са листе.

(2) У случају да пријављени кандидат није задовољан одлуком директора, може поднијети приговор управном одбору у року од осам дана од дана пријема обавјештења.

(3) Одлука управног одбора је коначна и против исте није дозвољена жалба, али се може покренути спор пред надлежним судом.

(4) Само у случајевима изненадног одсуства васпитача и стручних сарадника због болести и других оправданих разлога када обављање послова не трпи одгађање, директор предшколске установе може без расписивања јавног конкурса закључити уговор о раду на одређено вријеме са васпитачем или стручним сарадником који има радно искуство у трајању од најмање годину дана и који испуњава услове прописане овим законом најдуже на 60 дана.

(5) Попуна упражњеног радног мјеста на основу става 4. овог члана не примјењује се у случајевима када је потребно расписати конкурс за упражњено радно мјесто.

Члан 64.

(1) Радник који се први пут запошљава у свом занимању заснива радни однос као приправник.

(2) Приправнички стаж за васпитача и стручног сарадника, који се спроводи у сарадњи са ментором, траје годину дана, а за здравственог радника се одређује у складу са прописима из области здравствене заштите.

(3) Приправник заснива радни однос на одређено вријеме.

Члан 65.

(1) Након обављеног приправничког стажа, приправник полаже стручни испит.

(2) Приправник васпитач и стручни сарадник полаже стручни испит у складу са Правилником о полагању струч-

ног испита за васпитно-образовне раднике у предшколској установи, а здравствени радник на основу Програма и начина полагања стручног испита за здравствене раднике, који је прописао министар надлежан за послове здравља и социјалне заштите.

(3) Стручни испит се полаже по програму који обухвата методику васпитно-образовног рада, педагогију, психологију, основе уставног уређења и прописе из области васпитања и образовања у Републици.

(4) Стручни испит се састоји из практичног и усменог дијела испита.

(5) Практични дио стручног испита кандидат полаже у предшколској установи, а усмени дио испита у Министарству.

(6) Министар рјешењем именује комисију за полагање стручног испита.

(7) Министар доноси Правилник о полагању стручног испита за васпитно-образовне раднике у предшколској установи.

(8) Трошкове првог полагања стручног испита сноси предшколска установа у којој је приправник запослен.

(9) Васпитач или стручни сарадник који је стекао радни стаж ван предшколске установе у својој струци у трајању од годину дана, а није положио стручни испит, може засновати радни однос уколико испуњава услове прописане овим законом.

(10) Лице из става 9. овог члана дужно је положити стручни испит у року од десет мјесеци од дана заснивања радног односа у предшколској установи, а у противном престаје му радни однос.

(11) Лице из става 9. овог члана нема статус приправника, а стручни испит полаже под истим условима прописаним за приправника.

Члан 66.

(1) У реализацији васпитно-образовног рада могу учествовати волонтери, у складу са законом.

(2) Начин ангажовања и праћење рада волонтера уређује се актом предшколске установе и законом.

Члан 67.

Рјешењем министра одређују се предшколске установе - вјезбаонице, у којима ће се реализовати студентска пракса за потребе практичног оспособљавања студената који се образују за позив васпитача или стручног сарадника.

Члан 68.

(1) Психичка, физичка и здравствена способност васпитача, стручних сарадника, медицинских техничара и сарадника који су укључени у непосредан рад са дјецом, као и директора, доказује се приликом заснивања радног односа и провјерава у току рада, а провјерава се редовно, најмање једном годишње, систематским љекарским специјалистичким прегледима.

(2) У случају сумње да је васпитачу, стручном сараднику, медицинском техничару и сараднику који су укључени у непосредан рад са дјецом, као и директору нарушено психичко или физичко здравље, због чега је смањена његова способност за рад, лице се упућује на комисијски љекарски преглед.

(3) Лице из става 2. овог члана којем је комисија надлежне здравствене установе утврдила да му је психичко или физичко здравље нарушено и да је битно смањена његова способност за рад, не може да остварује непосредан рад са дјецом.

(4) Ако предшколска установа не може да обезбиједи друго радно мјесто које одговара стручној спремности и преосталој радној способности лицу из става 3. овог члана, обезбјеђује му се материјална и социјална сигурност у складу са законом који регулише ову област.

Члан 69.

(1) Рад у предшколској установи не може обављати лице које је правоснажно осуђено за кривично дјело које

га чини недостојним за обављање послова и задатака предшколског васпитања и образовања, а односи се на дјела учињена против: достојанства личности, морала, службене дужности, трговине људима, полног интегритета, злостављања дјетета, полног и другог насиља над дјететом или малољетним лицем, искоришћавања дјете и малољетних лица за порнографију, производње и приказивања дјечје порнографије, одузимања малољетног лица, запуштања и злостављања малољетног лица и насиља у породици или породичној заједници и друга кривична дјела.

(2) Васпитно-образовни радник, стручни сарадник и сарадник за којег постоји основана сумња да у предшколској установи или ван ње врши над дјецом или другим лицима насиље на основу пола, узнемирава на било који начин дјецу или друга лица, биће удаљен из васпитно-образовног процеса до доношења правоснажне одлуке у дисциплинском поступку у складу са овим законом и законом којим се уређују радни односи.

Члан 70.

(1) Директор предшколске установе покрене дисциплински поступак против радника који учине повреду радне дужности.

(2) Дисциплински поступак спроводи дисциплинска комисија, у складу са општим актом предшколске установе.

(3) Директор доноси коначну одлуку и изриче дисциплинску мјеру.

(4) Одговорност за повреду радних дужности и материјална одговорност радника ближе се уређује одредбама посебног колективног уговора за запослене у области образовања и културе Републике Српске и општег акта установе.

Члан 71.

(1) Теже повреде радних дужности су:

1) одбијање радника да извршава своје радне обавезе одређене уговором о раду и рјешењем о 40-часовној радној седмици,

2) одбијање радника да оде на комисијски љекарски преглед,

3) крађа, намјерно уништење, оштећење или незаконито располагање средствима предшколске установе, као и наносење штете трећим лицима коју је предшколска установа дужна да надокнади,

4) злоупотреба положаја са материјалним или другим посљедицама за предшколску установу,

5) насилно понашање према дјеци, радницима и трећим лицима,

6) долазак на посао у алкохолисаном стању или под утицајем опојних средстава, те коришћење алкохолних пића или опојних средстава током радног времена,

7) неоправдан изостанак са посла у трајању од три дана у календарској години,

8) довођење непримјереним понашањем и дјеловањем у питање основне моралне вриједности и васпитне улоге предшколске установе и радника,

9) изазивање националне или вјерске нетрпељивости,

10) вријеђање дјетета, родитеља дјетета или радних колега,

11) примање било којег облика материјалне користи од родитеља дјетета које похађа предшколску установу или од других лица,

12) онемогућавање контроле стручним савјетницима и инспекцијским органима,

13) уношење оружја у предшколску установу,

14) узнемиравање или злостављање дјетета и

15) одавање пословне или службене тајне.

(2) Лакше повреде радних дужности су:

1) кашњење на посао и одлазак прије истека радног времена и

2) некоректан однос према радним колегама и другим.

(3) Уколико радник предшколске установе дође у алкохолисаном стању или постоји сумња да је у предшколску установу дошао под утицајем опојних средстава, директор предшколске установе дужан је да одмах о томе обавијести надлежну организациону јединицу Министарства унутрашњих послова и упуту радника на љекарски преглед.

(4) Директор предшколске установе удаљава са рада радника до окончања дисциплинског поступка:

1) ако је затечен у вршењу радњи за које се основано сумња да представљају кривично дјело или да угрожавају имовину веће вриједности,

2) ако утврди да је дошао на радно мјесто под утицајем алкохола или опојних средстава,

3) ако се насилнички понаша према дјеци, радницима предшколске установе и осталим лицима и

4) ако је против радника покренут кривични поступак за дјела учињена против достојанства личности, морала, службене дужности, полног интегритета, злостављања дјетета, полног и другог насиља над дјететом или малољетним лицем.

(5) За повреду радних дужности из става 1. овог члана раднику се може изрећи дисциплинска мјера:

1) новчана казна у висини од 20% нето плате радника у трајању од једног до три мјесеца или

2) престанак радног односа.

(6) За повреду радних дужности из става 2. овог члана раднику се може изрећи дисциплинска мјера:

1) опомена и

2) новчана казна у висини 10% једномјесечне плате радника остварене у мјесецу у којем је учињена повреда.

Члан 72.

(1) Запослени у предшколским установама годишњи одмор, по правилу, користе у току љета.

(2) Статутом и општим актом предшколске установе детаљно се одређује начин и услови коришћења годишњег одмора, у складу са законом којим се регулишу радни односи и посебним колективним уговором за запослене у области образовања и културе.

(3) Предшколске установе могу организовати колективни годишњи одмор у трајању од најмање двије седмице.

(4) Период коришћења колективног годишњег одмора за сваку радну годину одређује предшколска установа, уз претходну сагласност оснивача.

Члан 73.

(1) Запослени у предшколским установама остварују право на синдикално организовање и на штрајк, у складу са законом.

(2) У име радника у предшколским установама синдикат колективно преговара и потписује колективни уговор са оснивачем установе и послодавцем.

ГЛАВА VII СТРУЧНИ ОРГАНИ И ПЕДАГОШКА ДОКУМЕНТАЦИЈА

Члан 74.

(1) У предшколским установама стручни органи су: стручно вијеће и стручни активи.

(2) Предшколске установе које имају једну или двије васпитне групе и не могу формирати стручне органе из става 1. овог члана формирају стручне тимове.

(3) Стручни тим из става 2. овог члана обавља исте послове као и стручни актив.

Члан 75.

(1) Стручно вијеће чине сви запослени васпитачи и стручни сарадници у предшколској установи, а обавља сљедеће послове:

1) прати и анализира организацију и реализацију програма васпитно-образовног рада установе,

2) прати и анализира планирање, припремање, документовање и евалуацију васпитно-образовног рада,

3) разматра и предлаже годишњи програм рада установе,

4) бави се унапређењем рада предшколске установе,

5) кандидује представника запослених за члана управног одбора и

6) предлаже и прати реализацију партнерства са родитељима и јединицом локалне самоуправе.

(2) Рад стручног вијећа уређује се пословником о раду стручног вијећа.

(3) Стручним вијећем предсједава директор предшколске установе.

Члан 76.

(1) У предшколској установи се формирају стручни активи из реда васпитно-образовних радника на нивоу организационе јединице.

(2) Надлежности стручног актива су:

1) да учествује у планирању васпитно-образовног процеса које омогућава остваривање циљева и задатака одређених програмом предшколског васпитања и образовања,

2) да планирањем обухвати све аспекте развоја дјете на основу посматрања конкретних ситуација и потреба дјете,

3) да организује планирање на основу евалуације претходних етапа одређених програмом и радном књигом за предшколске установе,

4) да прати документовања и евалуације васпитно-образовног рада у складу са важећим програмом,

5) да прати cjелокупан развој дјете и предлаже мјере за његову успјешност и

6) да обавља друге послове за унапређивање рада.

(3) Стручним активом руководи предсједник актива изабран од чланова актива.

Члан 77.

(1) Предшколске установе воде педагошку документацију и евиденцију о свом раду.

(2) Педагошку документацију чине:

1) љетопис предшколске установе,

2) матична књига дјете,

3) радна књига за предшколске установе,

4) радна књига за рад са дјецом пред полазак у школу,

5) радна књига за стручне сараднике у предшколској установи и

6) књига за праћење развоја и учења дјетета.

(3) Министар доноси Правилник о садржају и начину вођења педагошке документације у предшколској установи.

(4) Предшколска установа води евиденцију у складу са својим статутом и осталим прописима.

ГЛАВА VIII УПРАВЉАЊЕ И РУКОВОЂЕЊЕ

Члан 78.

(1) Органи управљања и руковођења предшколске установе су управни одбор и директор.

(2) Управни одбор није обавезан орган предшколске установе, осим у случају када је оснивач предшколске установе Република или јединица локалне самоуправе.

(3) Уколико предшколска установа нема управни одбор, функцију управног одбора врши директор.

(4) Уколико је оснивач предшколске установе физичко лице, функцију директора може вршити сам, под условом

да испуњава услове за именовање директора прописане овим законом, или може именовати друго лице.

Члан 79.

(1) Предшколском установом управља управни одбор.

(2) Управни одбор именује и разрјешава оснивач.

(3) Управни одбор има најмање три члана:

1) представник оснивача,

2) представник савјета родитеља и

3) представник стручног вијећа предшколске установе.

(4) Број чланова управног одбора утврђује се актом о оснивању предшколске установе.

(5) Састав управног одбора, по правилу, одражава националну структуру дјете у предшколској установи и једнаку заступљеност полова.

(6) Мандат чланова управног одбора траје четири године.

(7) Рад чланова управног одбора је добровољан и не плаћа се.

Члан 80.

Надлежности управног одбора су да:

1) доноси статут и друге опште акте предшколске установе на које сагласност даје оснивач,

2) одлучује о пословању предшколске установе,

3) разматра извјештај о пословању и годишњи обрачун,

4) доноси програм рада и финансијски план предшколске установе на који сагласност даје оснивач,

5) одлучује о коришћењу средстава, уз сагласност оснивача,

6) доноси одлуке по приговору на одлуке о избору радника и распоређивању на радно мјесто,

7) покреће поступак код надлежних здравствених органа за оцјену радне и здравствене способности радника,

8) доноси одлуке по приговорима родитеља дјете и

9) врши друге послове утврђене актом о оснивању и статутом установе.

Члан 81.

(1) Директор предшколске установе руководи установом, представља и заступа установу и одговоран је за законитост њеног рада.

(2) Директора јавне предшколске установе именује и разрјешава оснивач на период од четири године и уз претходно спроведен поступак јавне конкуренције.

Члан 82.

(1) За директора предшколске установе може бити именовано лице које има завршен први циклус одговарајућег студијског програма или еквивалент потребан за рад у предшколским установама на пословима васпитача или стручног сарадника.

(2) У предшколској установи за директора може бити именовано, поред лица из става 1. овог члана, и лице које има завршен први циклус одговарајућег студијског програма или еквивалент потребан за рад у васпитно-образовним установама на пословима наставника или стручног сарадника, те дипломирани правник и дипломирани економиста.

(3) Поред испуњених општих услова, лице из ст. 1. и 2. овог члана мора испуњавати следеће услове:

1) најмање пет година радног искуства у својој струци након стицања високе стручне спреме и

2) да није осуђивано правоснажном пресудом на безусловну казну затвора и да се против њега не води кривични поступак.

(4) У случају именовања директора из става 2. овог члана, директор предшколске установе дужан је именовати помоћника директора за васпитно-образовни рад из реда запослених васпитача или стручних сарадника у установи.

(5) Лице из става 4. овог члана мора имати најмање три године радног искуства у својој струци.

(6) Оснивач јавне предшколске установе расписује конкурс за избор директора најмање три мјесеца прије истека мандата директора.

(7) Конкурс се расписује на период од 15 дана од дана објављивања.

(8) Оснивач јавне предшколске установе именује директора.

(9) Мандат директора почиње од дана ступања на дужност.

Члан 83.

(1) У случају да оснивач не именује директора предшколске установе, оснивач именује вршиоца дужности на период који не може бити дужи од шест мјесеци без спровођења поступка јавне конкуренције.

(2) За вршиоца дужности директора предшколске установе мора да буде именовано лице које испуњава услове за именовање директора предшколске установе у складу са законом.

Члан 84.

(1) Надлежности директора предшколске установе су:

1) руководи установом, представља и заступа установу и одговоран је за законитост њеног рада,

2) стара се о осигурању услова за здрав, сигуран и безбједан боравак дјеце у предшколској установи,

3) стара се о осигурању исправности намирница и безбједној дистрибуцији хране,

4) стара се о осигурању услова за редовно хигијенско одржавање простора, опреме и играчака,

5) планира, организује и одговара за остваривање плана и програма рада,

6) организује и брине се о осигурању квалитета и унапређивању рада установе,

7) организује евалуацију рада предшколске установе у складу са програмом предшколског васпитања и образовања,

8) прати рад радника и предлаже мјере за унапређење њиховог рада,

9) врши оцјенjивање васпитно-образовних радника у складу са овим законом и подзаконским актима,

10) предузима мјере ради извршавања налога просвјетног инспектора и инспектора просвјетног савјетника, као и у случају недолжних понашања запослених радника и њиховог негативног утицаја на дјецу,

11) благовремено објављивања запослене, стручне органе и органе управљања о свим питањима од интереса за рад предшколске установе,

12) подноси извјештај управном одбору и оснивачу о раду и резултатима рада у радној години у свим функцијама: васпитно-образовној, превентивно-здравственој и социјалној,

13) сарађује са Министарством, јединицом локалне самоуправе, родитељима дјеце и осталим друштвеним партнерима,

14) сазива и руководи сједницама стручног вијећа, усмјерава и усклађује рад стручних органа у предшколској установи,

15) одговара за спровођење одлука управног одбора и других тијела предшколске установе,

16) обезбјеђује заштиту права дјетета, заштиту здравља и његове сигурности и безбједности у предшколској установи,

17) обезбјеђује намјенско трошење средстава у предшколској установи,

18) за предшколске установе у јавном сектору, уз сагласност оснивача, доноси одлуке о слободним радним

мјестима и расписује конкурс за попуњавање упражњених радних мјеста,

19) прима у радни однос васпитаче, стручне сараднике и остале раднике,

20) организује чување и бригу о објекту предшколске установе, инвентару и опреми,

21) одговоран је за уредно вођење и чување педагошке документације и других докумената предшколске установе,

22) спроводи одлуке, закључке и рјешења оснивача и Министарства,

23) сарађује са владиним, невладиним и другим организацијама уз сагласност оснивача,

24) предузима мјере заштите права дјецe, те о сваком кршењу тих права, посебно о свим облицима насиља над дјецом, одмах објављивања надлежне институције и

25) доноси рјешења и одлучује о другим питањима у складу са овим законом.

(2) Уколико је за директора предшколске установе именовано лице које испуњава услове из члана 82. став 2. овог закона, послове из става 1. овог члана који се односе на васпитно-образовни рад обавља помоћник директора за васпитно-образовни рад.

(3) Структуру радног времена помоћника директора за васпитно-образовни рад утврђује предшколска установа према специфичностима и условима рада установе, с тим да седмични фонд сати на пословима помоћника директора за васпитно-образовни рад не смије бити мањи од 20 сати.

Члан 85.

(1) Одлуку о престанку дужности директора доноси оснивач.

(2) Иницијативу за разрјешење директора предшколске установе могу покренути:

1) градоначелник/начелник општине за предшколске установе у јавном сектору,

2) стручно вијеће,

3) синдикат установе,

4) Министарство,

5) савјет родитеља,

6) инспекторат и

7) Завод.

(3) Иницијатива за разрјешење директора која садржи разлоге за разрјешење прописане овим законом доставља се оснивачу.

(4) Оснивач је дужан да у року од 15 дана размотри иницијативу за разрјешење директора и утврди да ли постоје услови предвиђени овим законом за разрјешење директора.

(5) Оснивач је дужан да разрјешити директора дужности ако утврди да су испуњени услови предвиђени овим законом за разрјешење директора.

Члан 86.

Оснивач разрјешава дужности директора прије истека мандата ако:

1) утврди да не извршава обавезе предвиђене овим законом,

2) је одговоран за прекршај из овог закона или је почињено кривично дјело,

3) је надлежни орган утврдио да се у предшколској установи не остварује годишњи програм рада,

4) је надлежни орган утврдио да не предузима мјере за остваривање циљева васпитања и образовања,

5) не поступи по налогу, односно мјери надлежног органа за отклањање утврђених недостатака и неправилности,

6) надлежни орган утврди да је располагао средствима, простором, опремом и имовином предшколске установе на незаконит начин,

7) предлаже и доноси незаконите одлуке,

8) непотпуно, неблаговремено и нетачно обавјештава, те омета рад органа управљања и запослених,

9) сазива сједницу супротно пословнику,

10) не предузима одговарајуће мјере према васпитачу, стручном сараднику или осталим радницима који не извршавају своје радне обавезе,

11) не спроводи мјере безбједности и заштите дјете,

12) је у току мандата утврђено да не испуњава услове прописане за именовање директора,

13) ако се од корисника услуга изврши наплата по било ком основу супротно закону, односно интерним актима предшколске установе,

14) не распише конкурс на упражњено радно мјесто или прими радника супротно закону,

15) не омогући обављање управног, стручно-педагошког и инспекцијског надзора или не отклони недостатке утврђене тим надзором,

16) ако достави оснивачу нетачне податке у вези са радом предшколске установе,

17) се у установи обрачун плате врши супротно важећим прописима и колективном уговору,

18) ако се не изда свим радницима рјешење о 40-часовној радној седмици,

19) ако постоји основана сумња да у предшколској установи или ван ње врши над дјецом или другим лицима насиље на основу пола, узнемирава на било који начин дјецу или друга лица и

20) учини тежу повреду радних дужности.

Члан 87.

(1) Рад директора оцјењује оснивач предшколске установе.

(2) Елементи за оцјењивање директора односе се на:

- 1) организовање васпитно-образовног процеса,
- 2) административно-финансијско управљање и
- 3) организовање тимског рада у предшколској установи.

Члан 88.

(1) Директори предшколских установа могу се организовати путем актива директора предшколских установа.

(2) Актив директора обавља сљедеће послове:

1) предузима мјере за унапређивање васпитно-образовног рада,

2) по потреби организује заједничке стручне службе за предшколске установе,

3) сарађује са Министарством и јединицама локалне самоуправе, те другим друштвеним партнерима и

4) разматра и друга питања од значаја за рад предшколских установа.

(3) Актив директора предшколских установа доноси пословник о свом раду.

Члан 89.

(1) Родитељи имају право да оснују Савјет родитеља, а предшколска установа има обавезу да им у томе помогне.

(2) Савјет родитеља бира се на начин и по процедури утврђеној општим актом предшколске установе.

(3) Савјет родитеља, по правилу, одражава националну структуру дјете у предшколској установи и једнаку заступљеност полова.

Члан 90.

Савјет родитеља обавља сљедеће послове:

- 1) залаже се за права и интересе дјетета,
- 2) промовише интересе предшколске установе у јединици локалне самоуправе,
- 3) презентује ставове родитеља управном одбору предшколске установе,

4) подстиче ангажман родитеља у раду предшколске установе,

5) учествује у креирању програма јачања родитељских знања и способности у васпитању дјете,

6) информише управни одбор о својим ставовима, када оцијени да је то потребно или на захтјев управног одбора, о сваком питању које се односи на рад предшколске установе и

7) кандидује представника родитеља у управни одбор.

Члан 91.

(1) Савјет родитеља своје приједлоге, питања и ставове упућује управном одбору, директору и стручним органима установе.

(2) Начин избора Савјета родитеља предшколске установе уређује се статутом предшколске установе.

(3) Савјет родитеља доноси пословник о раду савјета.

Члан 92.

(1) Предшколска установа има статут и друге опште акте.

(2) Статут је основни општи акт предшколске установе који се доноси у складу са законом и актом о оснивању установе.

(3) Статутом се ближе уређује организација, начин рада, управљање и руковођење у предшколској установи, поступање органа предшколске установе ради обезбјеђивања остваривања права дјетета, заштите и безбједности дјете и запослених, начин објављивања општих аката и обавјештавања свих заинтересованих страна о одлукама органа и друга питања, у складу са законом.

(4) Сагласност на статут предшколске установе у јавном сектору даје оснивач.

ГЛАВА IX ФИНАНСИРАЊЕ ПРЕДШКОЛСКИХ УСТАНОВА

Члан 93.

(1) Средства за обављање дјелатности из члана 3. овог закона предшколске установе обезбјеђује оснивач.

(2) Предшколска установа може да оствари и приходе на основу:

- 1) донација,
- 2) спонзорства,
- 3) учешћа родитеља,
- 4) примјене прописа којима се регулише јавно-приватно партнерство и
- 5) других послова.

Члан 94.

Оснивач предшколске установе обезбјеђује средства за:

1) расходе за лична примања који се односе на бруто плате запослених и бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених,

2) расходе по основу коришћења робе и услуга, осим расхода који се односе на директне и индиректне трошкове исхране дјете и

3) издатке за нефинансијску имовину који се односе на издатке за произведену сталну имовину, издатке за произведену сталну имовину и издатке за залихе материјала, робе, ситног инвентара и амбалаже.

Члан 95.

(1) Оснивач јавне предшколске установе доноси одлуку у којој мјери и проценту ће издвајати средства за област предшколског васпитања и образовања од укупног буџета јединице локалне самоуправе.

(2) Оснивач предшколске установе на приједлог управног одбора доноси одлуку о економској цијени услуге предшколске установе на основу утврђене дјелатности прописане чланом 3. овог закона.

(3) Критеријуми којим се утврђује економска цијена услуге у предшколској установи одређени су на основу структуре програма по времену трајања, аналитичке структуре стварних трошкова услуге у предшколској установи и броја уписане дјеце.

(4) Економска цијена услуге на годишњем нивоу утврђује се за календарску годину.

(5) Износ новчаног учешћа родитеља за боравак дјетета у јавној предшколској установи одређује оснивач, на основу члана 96. овог закона.

(6) Управни одбор, уз сагласност оснивача, може дефинисати социоекономске или друге категорије статуса родитеља у складу са којима ће бити утврђени различити новчани износи учешћа родитеља за трошкове услуге коју пружа предшколска установа.

(7) Приходи остварени на основу новчаног учешћа родитеља дјетета које похађа јавну предшколску установу уплаћују се на јединствени рачун трезора јединице локалне самоуправе која је основала предшколску установу, док се приходи остварени на основу новчаног учешћа родитеља дјетета које похађа приватну предшколску установу уплаћују на жиро рачун установе.

Члан 96.

(1) Корисници услуга у јавним предшколским установама у складу са уговором којим се уређују међусобна права и обавезе између корисника услуге и предшколске установе обезбјеђују средства за директне или индиректне трошкове исхране, реализацију специјализованих програма и осигурање дјеце.

(2) Трошкови за реализацију специјализованих програма и трошкови осигурања дјеце не улазе у мјесечни износ који корисник услуга плаћа за боравак дјетета у предшколској установи.

Члан 97.

(1) Министарство обезбјеђује:

1) средства за подршку васпитача и стручних сарадника - креатора дидактичког материјала и играчака у предшколским установама,

2) професионално усавршавање радника у предшколском васпитању и образовању и

3) развој и евалуацију предшколских програма рада.

(2) Министарство може обезбиједити средства и за набавку материјала за рано учење и стварање стимулативног окружења у предшколској установи.

Члан 98.

(1) Министарство обезбјеђује средства за васпитно-образовни рад за спровођење програма за дјецу у години пред полазак у школу, у складу са планом који утврђује Влада, а на основу обезбиједених средстава у буџету Републике Српске и других извора финансирања.

(2) Остале трошкове за реализацију програма из става 1. овог члана обезбјеђује оснивач предшколске установе или корисник услуга.

Члан 99.

Јединица локалне самоуправе ће обезбиједити дио средстава за суфинансирање боравка у предшколској установи дјеце са сметњама у развоју, дјеце без родитељског старања, дјеце корисника права на новчану помоћ и дјеце жртава насиља у породици, у складу са прописима којима се уређује област социјалне заштите.

Члан 100.

Уколико је у болницама и заводима за рехабилитацију у којима је дијете смјештено током лијечења организован васпитно-образовни рад за дјецу предшколског узраста, средства за финансирање тих програма обезбјеђују те установе.

Члан 101.

Гријање, вода, електрична енергија, ПТТ услуге и остале комуналне услуге у предшколским установама сврставају се у обрачунску категорију домаћинства.

ГЛАВА X НАДЗОР И КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 102.

(1) Министарство врши унутрашњи надзор над радом предшколских установа.

(2) Стручно-педагошки надзор врши Завод.

(3) Инспекцијски надзор над примјеном овог закона и других прописа из области предшколског васпитања и образовања врши Републичка управа за инспекцијске послове (у даљем тексту: Инспекторат) путем надлежних инспектора.

(4) Инспекцијски надзор над примјеном и извршавањем овог закона и других прописа из области здравственог надзора, у дијелу који се односи на здравствену заштиту и прехрану дјеце, врше инспектори надлежни за вршење инспекцијског надзора у области здравственог надзора.

(5) Министар доноси Правилник о остваривању стручно-педагошког надзора.

Члан 103.

(1) У вршењу стручно-педагошког надзора инспектор - просвјетни савјетник врши:

1) непосредан увид у примјену и реализацију програма предшколског васпитања и образовања,

2) увид у рад и организацију рада предшколске установе, рад васпитача, стручних сарадника и директора,

3) пружа савјетодавно-инструктивну помоћ васпитачима, стручним сарадницима и директору,

4) увид у поступак вођења педагошке документације и евиденције,

5) предлаже надлежним органима предузимање неопредељених мјера за отклањање неправилности и недостатака, као и мјера за унапређивање васпитно-образовног рада.

(2) О извршеном стручно-педагошком надзору обавезно се сачињава записник о чињеничном стању, који се доставља надлежним органима предшколске установе.

(3) Инспектор - просвјетни савјетник рјешењем налаже предшколској установи отклањање утврђених неправилности.

Члан 104.

(1) Инспекцијски надзор над примјеном овог закона, општих прописа и других аката из области предшколског васпитања и образовања врши Инспекторат, путем просвјетне инспекције.

(2) У вршењу надзора просвјетни инспектор је овлашћен да:

1) забрани обављање дјелатности предшколског васпитања и образовања, без рјешења о одобрењу за рад предшколске установе,

2) забрани рад предшколској установи која није регистрована у суду, а која је према овом закону обавезна да се региструје,

3) наложи поништавање појединачних аката који су у супротности са овим законом, другим прописима и актима донесеним на основу овог закона,

4) наложи усаглашавање појединачних аката предшколске установе са прописима, уколико утврди да су донесени супротно одредбама овог закона, другим прописима и општим актима предшколске установе,

5) наложи предшколској установи да директор, васпитачи, стручни сарадници и остали радници предшколске установе обаве лекарски - систематски преглед,

6) наложи формирање стручних органа,

7) наложи отклањање недостатака у поступку вођења евиденције и документације,

8) наложи да се у одређеном року отклоне недостаци и неправилности утврђени инспекцијским прегледом и

9) наложи спровођење других мјера и радњи прописаних овим законом и прописима донесеним на основу овог закона.

(3) Инспекцијски надзор за утврђивање испуњености услова у погледу стандарда и норматива за област предшколског васпитања и образовања за рад играоница из члана 19. овог закона врши просвјетна инспекција, а надзор над радом врши тржишна и здравствена инспекција.

(4) Лице које сматра да су његова права повријеђена може се, ради заштите својих права, обратити надлежној инспекцији у року од три мјесеца од дана сазнања за учињену повреду, а најкасније у року од шест мјесеци од дана учињене повреде.

Члан 105.

(1) Новчаном казном од 3.000 КМ до 9.000 КМ казниће се за прекршај предшколска установа ако:

1) не предузме одговарајуће мјере и ефикасне механизме заштите против дискриминације и било које врсте узнемиравања (члан 8),

2) почне да ради и обавља дјелатност, а не испуњава прописане услове, односно ако обавља дјелатност без одобрења надлежног органа (члан 13),

3) не донесе годишњи програм рада (члан 21),

4) не омогући изјашњавање родитеља на којем ће језику дијете стицати предшколско васпитање и образовање (члан 25),

5) не покрене процедуру за израду индивидуализованог васпитно-образовног програма (чл. 27. и 28),

6) не остварује прописани програм васпитно-образовног рада (члан 31),

7) упише дијете у предшколску установу без документације прописане овим законом (члан 37),

8) не пропише и не спроведе мјере, начин и поступак заштите и безбједности дјете током боравка у предшколској установи (члан 39),

9) колективно не осигура дјецу (члан 41),

10) не формира васпитне групе у складу са законом (члан 43),

11) дозволи промовисање и продају робе или услуга које не служе циљевима васпитања и образовања или су штетне за здравље, раст и развој дјете (члан 46),

12) прими у радни однос лице које не испуњава услове у погледу нивоа и врсте стручне спреме (члан 60),

13) прими радника у радни однос супротно члану 62. овог закона,

14) приправнику који је засновао радни однос не обезбједи ментора током трајања приправничког стажа (члан 64),

15) прими у радни однос васпитача, стручног сарадника, сарадника који је укључен у непосредни рад са дјецом без доказа о обављеном систематском љекарском - специјалистичком прегледу и истим лицима не обезбједи редован годишњи систематски љекарски - специјалистички преглед (члан 68),

16) не покрене дисциплински поступак против радника који учини повреду радне дужности (члан 70),

17) не дозволи синдикално организовање (члан 73),

18) не формира стручне органе у складу са законом (члан 74),

19) не води, неуредно води или не чува прописану педагошку документацију и евиденцију о васпитно-образовном раду (члан 77) и

20) не достави благовремено или достави нетачне податке оснивачу предшколске установе, Заводу и Министарству (чл. 80. и 84).

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 1.000 КМ до 3.000 КМ и одговорно лице у предшколској установи.

(3) Новчаном казном од 1.500 КМ до 3.000 КМ казниће се за прекршај оснивач предшколске установе уколико:

1) не донесе одлуку о престанку рада предшколске установе (члан 16. став 4),

2) именује директора супротно одредбама овог закона (члан 82),

3) не разријеши директора дужности уколико утврди да су испуњени услови прописани за разрешење директора (члан 86) и

4) не донесе одлуку о економској цијени услуге у предшколској установи (члан 95).

(4) Новчаном казном од 1.500 КМ до 3.000 КМ казниће се за прекршај оснивач играонице уколико почне да ради и обавља дјелатност, а не испуњава услове прописане стандардима и нормативима за област предшколског образовања и васпитања, односно обавља дјелатност без регистрације код надлежног органа (члан 19).

ГЛАВА XI

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 106.

(1) Министар ће у року од девет мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети сљедеће подзаконске акте:

1) Правилник о поступку за оснивање и престанак рада предшколске установе (члан 13. став 8),

2) Правилник о садржају и начину вођења регистра предшколских установа (члан 15. став 4),

3) Правилник о стандардима и нормативима за област предшколског васпитања и образовања (члан 20. став 2),

4) Правилник о двојезичном остваривању васпитно-образовног рада и рада на језицима националних мањина (члан 25. став 3),

5) Правилник о начину и условима остваривања програма на страном језику (члан 26. став 2),

6) Правилник о начину и условима остваривања програма у предшколским установама за дјецу са сметњама у развоју (члан 27. став 4),

7) Правилник о програмима предшколског васпитања и образовања (члан 31. став 5),

8) Правилник о условима и начину реализације програма за дјецу у години пред полазак у школу (члан 36. став 4),

9) Правилник о условима и начину остваривања исхране, његе, превентивно-здравствене и социјалне заштите дјете у предшколској установи (члан 42. став 2),

10) Правилник о стручном усавршавању, оцјењивању и напредовању васпитно-образовних радника (члан 54. став 8),

11) Правилник о радном времену васпитача, стручних сарадника и медицинских техничара у предшколској установи (члан 57. став 1),

12) Правилник о врсти стручне спреме запослених у предшколској установи (члан 60. став 2),

13) Правилник о процедури пријема у радни однос и начину бодовања васпитача, стручних сарадника, секретара и рачуновође (члан 62. став 6),

14) Правилник о полагању стручног испита за васпитно-образовне раднике у предшколској установи (члан 65. став 7),

15) Правилник о садржају и начину вођења педагошке документације у предшколској установи (члан 77. став 3).

16) Правилник о остваривању стручно-педагошког надзора (члан 102. став 5).

(2) До доношења прописа из става 1. овог члана примјењиваће се подзаконски прописи донесени на основу Закона о предшколском васпитању и образовању ("Службени

гласник Републике Српске”, бр. 119/08 и 1/12), који нису у супротности са одредбама овог закона.

Члан 107.

(1) Предшколске установе основане у складу са раније важећим законом дужне су да рад, организацију и опште акте ускладе са овим законом у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

(2) Играонице основане у складу са раније важећим законом као центри за игру и дружење дужне су да рад, организацију и опште акте ускладе са овим законом у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 108.

Предшколске установе основане у складу са раније важећим законом дужне су да ускладе број дјецe у васпитним групама прописан овим законом у року од двије године од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 109.

(1) Васпитачи, стручни сарадници, секретари и рачуновође који су након доношења Закона о предшколском васпитању и образовању (“Службени гласник Републике Српске”, број 119/08) затечени на тим пословима са неодговарајућим степеном образовања, а до ступања на снагу овог закона нису испунили услове у погледу стицања прописаног степена и врсте стручне спреме, дужни су да најкасније у року од шест година од ступања на снагу овог закона стекну одговарајућу стручну спрему у складу са одредбама овог закона.

(2) Медицински техничари који су даном ступања на снагу овог закона затечени на радном мјесту васпитача у предшколској установи, а имају више од 20 година стажа могу наставити обављање тих послова у јасличким васпитним групама.

(3) Медицински техничари који су даном ступања на снагу овог закона затечени на радном мјесту васпитача у предшколској установи, а немају 20 година стажа дужни су да најкасније у року од шест година од ступања на снагу овог закона стекну одговарајућу стручну спрему у складу са одредбама овог закона.

Члан 110.

У предшколској установи која испуњава услове за рад из овог закона директор изабран до дана ступања на снагу овог закона остаје на дужности до истека мандата.

Члан 111.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о предшколском васпитању и образовању (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 119/08 и 1/12).

Члан 112.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 02/1-021-1023/15
10. септембра 2015. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Недељко Чубриловић, с.р.

1380

На основу Амандмана XL тачка 2. на Устав Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 28/94), доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ИЗМЈЕНАМА ЗАКОНА О ЕКСПРОПРИЈАЦИЈИ

Проглашавам Закон о измјенама Закона о експропријацији, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Петој сједници, одржаној 10. септембра 2015. године, а Вијеће народа 21. септембра 2015. године констатовало да усвојеним Законом о измјенама Закона о експропријацији

није угрожен витални национални интерес ни једног конститутивног народа у Републици Српској.

Број: 01-020-3086/15
22. септембра 2015. године
Бања Лука

Предсједник
Републике,
Милорад Додик, с.р.

ЗАКОН

О ИЗМЈЕНАМА ЗАКОНА О ЕКСПРОПРИЈАЦИЈИ

Члан 1.

У Закону о експропријацији (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 112/06, 37/07, 66/08 и 110/08) у члану 3. став 2. брише се.

Члан 2.

У члану 15. став 2. брише се.

Члан 3.

Члан 18. став 5. мијења се и гласи:

“(5) Против акта о утврђивању општег интереса може се покренути управни спор.”.

Члан 4.

У члану 33. став 1. брише се.

У ставу 2. послјери ријечи: “корисник експропријације” бришу се запета и ријечи: “јединица локалне самоуправе”.

У ставу 3. ријечи: “и прије коначности” замјењују се ријечима: “након коначности”.

Члан 5.

У члану 36. у ставу 1. ријечи: “три године” замјењују се ријечима: “десет година”.

Члан 6.

У члану 37. у ставу 1. ријечи: “три године” замјењују се ријечима: “десет година”.

Члан 7.

Назив главе VI: “Експропријација земљишта због стамбене и пословне изградње” и чл. 47, 48, 49, 50, 51. и 52. бришу се.

Члан 8.

Задужује се Законодавни одбор Народне скупштине Републике Српске да утврди пречишћени текст Закона.

Члан 9.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 02/1-021-1027/15
10. септембра 2015. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Недељко Чубриловић, с.р.

1381

На основу Амандмана XL тачка 2. на Устав Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 28/94), доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ОБНОВЉИВИМ ИЗВОРИМА ЕНЕРГИЈЕ И ЕФИКАСНОЈ КОГЕНЕРАЦИЈИ

Проглашавам Закон о измјенама и допунама Закона о обновљивим изворима енергије и ефикасној когенерацији, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Петој сједници, одржаној 10. септембра 2015. године, а Вијеће народа 21. септембра 2015. године констатовало да усвојеним Законом о измјенама и допунама Закона о обновљивим изворима енергије и ефикасној когенерацији није